

Б И Л Т Е Н

Број 8

22.08.2017.

*026/4711-035, E-mail: info@psssd.org.rs
11431 Колари, Железничка бб, Смедерево
Саветодавна служба*

Садржај:

Борба против суше..... страна 3,4
Саветодавац: Драгомир Радић

Бела трулеж грозђа.....страна 5
Саветодавац: Славица Стојкић

Упис у Виноградарски регистар и пријава приноса ..... .страна 6
Саветодавац: Вида Евстратиев

Агропонуда.....страна 7

Цене са сточне и зелене пијаце..... страна 8,9,10

Тираж 300

БОРБА ПРОТИВ СУШЕ

Суша је елементарна непогода, која је постала све чешћа појава не само код нас већ и у читавом свету. Од разних дефиниција суше за нас је најважнија пољопривредна суша, која значи мањак падавина у вегетационом периоду. У нашим условима од десет година пет година су сушне, а од пет кишних само у три је добар распоред падавина. Сушне године се не јављају у правилном распореду, тако да не могу да се предвиде. Мањак падавина се врло ретко јавља током зиме, што је значајно за пшеницу и остале озиме културе, јер је њима у том периоду потребно врло мало влаге за развој. Али за пролећне културе је од изузетне важности да током пролећа и лета има довољно падавина, јер због виших температура се повећава евапотранспирација. Код нас се суша најчешће јавља у јулу и почетком августа, када су највише температуре и када су најосетљивије фазе развоја биљака – оплодња и наливање зрна. Наша најважнија јара култура је кукуруз, па зато највеће штете настају у његовој производњи. Оно што човек може да учини јесу превентивне и директне мере борбе против суше. У превентивне мере спадају агротехничке мере и пошумљавање. Што се тиче очувања влаге у производњи кукуруза, који је код нас углавном у двопољном плодореду са пшеницом, борба почиње одмах после жетве – љуштењем стрњишта. Веома је важно да се одмах после жетве изврши плитко орање на 15-ак цм, јер се тако прекидају капиларни путеви испаравања воде из земљишта. Сваки дан закашњења повлачи огроман губитак влаге. Следећа мера је јесење орање, а не зимско, које треба да будедубоко, најбоље око 30 цм, што ће омогућити развој дубљег кореновог система, који ће користити влагу из дубљих слојева земљишта. Подривање на дубину 50-70 цм знатно повећава способност земљишта за упијање и чување влаге. Ђубрење фосфором и калијумом је веома важно за повећање отпорности биљке на стресне услове. Органска ђубрива повећавају садржај хумуса, који упија и задржава велику количину влаге и постепено је отпушта. Квалитетну предсетвену припрему извршити на 10-ак дана пред сетву да би се омогућили оптимални услови за равномерно ницање и тако уништили поници корова. Корови мора да се сузбију ефикасно и на време, јер они троше много воде и хранљивих материја и имају много већу конкуритивну способност од гајених усева. Сетва, зависно од температуре, треба да буде благовремена, а у случају кукуруза то је обично прва половина априла. Свако закашњење значи да биљка има мање времена за оптимално протицање појединих фаза развоја или протицање у неповољним временским приликама. У условима пролећне суше сетву продубити за 1 цм и после сетве извршити ваљање. При избору хибрида дати предност ранијим групама зрења – 300 и 400, јер они успеју да изврше оплодњу пре летњих жега, када може да дође до сушења полена у ваздуху и изостанка оплодње. Такође треба повећати размак сетве да би се добила већа корисна површина по појединој биљци и дала већа шанса за преживљавање. Међуредно култивирање има огроман двојаки значај, за механичко уништавање корова и за

чување влаге, па није узалуд пословица да једно култивирање вреди као једно заливање. Ову меру треба извести бар два пута, чак и када нема корова. Као помоћна мера може да послужи употреба аминокиселина, биостимулатора, микробиолошких ђубрива и зеолита, који повећавају имунитет биљке и отпорност на стресне услове.

Очувањем постојећих шума и пошумљавањем добијамо ублажавање климе, ређу појаву екстремних суша или поплава, али и очување биодиверзитета.

Наводњавање је директна, најбоља и задња мера у борби против суше, али најскупља и најтежа. Од система за заливање најбољи је систем кап по кап, јер може да се дозира и вода и ђубриво, да не би дошло до прекомерног заливања и испирања хранљивих материја у дубље слојеве.

Оно што је некада спадало у домен научне фантастике, то је вештачко изазивање кише које је данас могуће, али на жалост, не користи се у пољопривреди и спада у домен војног геоинжењеринга. Пре неколико година у Мексику се појавио материјал тзв. „киша у праху”, направљен од биоакриламида из скроба кукуруза, који није токсичан и потпуно је биоразградив, а очува активност у земљишту до осам година. Десет грама овог материјала упије литар воде, а користи се око 50 кг/ха (што кошта око 1500 долара). Принос у сушној години може да се повећа и до три пута.

Саветодавац: Драгомир Радић

БЕЛА ТРУЛЕЖ ГРОЖЂА ***Coniella diplodiella***

Бела трулеж грожђа је прво описана у Италији 1878.године, а данас је распрострањена широм света. Ова болест се јавља сваке године у свим виноградарским рејонима у Европи и Америци. Сматра се да је болест европског порекла. Наноси велике штете после оштећења лозе од града, због чега је позната као “градобитна болест”.

Типични симптоми беле трулежи на гроздовима се јављају неколико дана после града. Заражене бобице постају жућкасте и касније црвенкасто плавичасте. Оне губе тургор и бивају густо прекривене ситним, мрко љубичастим пустулама (недозрелим пикнидима). Пикниди подижу слој кутикуле, али га не пробијају. Између кутикуле и епидермиса продире ваздух, који омогућује рефлексiju светлости што бобици даје беличаст изглед. Дозрели пикниди су сивобели, па је болест и добила име – бела трулеж.

У повољним условима, висока температура и влажност, болест се може проширити из заражене бобице кроз петелјку на шепурину, што доводи до пропадања мањих или већих делова грозда. Када се гљива системично прошири и захвати бобицу, она постепено поцрвени, и затим, од петелјке поплави. Испод покожице бобице се формирају пикниди у влажним условима, а у сувим пикниди настају у унутрашњости бобице и на семену. При крају вегетације такве бобице опадају и служе као извор заразе за следећу годину.

За сузбијање беле трулежи најбоље је заштитити винову лозу од повреда које проузрукује град, инсекти, пепелница, пламењача и сл. У градобитном подручју лозу би требало гајити на високим узгојним системима, зато што отежавају доспевање инокулума са земље на бобици и боље је проветравање.

Примена фунгицида 12-18 часова после града пружа врло ефикасну заштиту. За заштиту се могу користити фунгициди на бази манкозеба, каптана и др.

Саветодавац: Славица Стојкић

УПИС У ВИНОГРАДАРСКИ РЕГИСТАР И ПРИЈАВА ПРИНОСА

Основни циљ уписа у Виноградарски регистар је да се тачно утврде површине под виновом лозом и производни потенцијал, што уједно представља и обавезу у процесу усклађивања са стандардима ЕУ.

Упис је законска обавеза. Законом о вину је предвиђена обавеза уписа у Виноградарски регистар свих правних, односно физичких лица и предузетника који производе грозђе намењено промету, а имају више од 10 ари под виновом лозом. Ова обавеза се такође односи и на виноградаре који имају мање од 10 ари винограда, а своје грозђе стављају у промет. Пољопривредни произвођачи који нису уписани у Виноградарски регистар неће моћи да продају вино које производе.

Упис у Регистар врши се на основу захтева који подноси правно лице, предузетник, односно физичко лице некој од најближих канцеларија Стручне организације за вођење Виноградарског регистра „Центра за виноградарство и винарство Ниш“ према седишту произвођача грозђа-правног лица, односно пребивалишту произвођача грозђа-физичког лица. Канцеларије се налазе у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Александровцу, Неготину и Нишу. Захтев се подноси на Обрасцу ВВ1-Захтев за упис у Виноградарски регистар.

Уписом у виноградарски регистар обавезе виноградача не престају. Наиме, произвођачи грозђа су дужни да сваке године после бербе, а најкасније до 15. новембра, министарству пријаве промене података о годишњој производњи грозђа са родних виноградарских парцела. Принос грозђа се пријављује на обрасцу ВВ1 тако што се попуни Секција 1-општи подаци о пољопривреднику и Секција 3-где се уписује принос за пријављене парцеле.

На истом обрасцу (ВВ1) се подноси и захтев за промену података у Виноградарском регистру, промене података о произвођачу грозђа, промене података о виноградарским парцелама. Све настале промене података уписаних у Регистар пријављују се у року од 15 дана од дана настале промене.

Произвођачи који на кућну адресу добију захтев за упис у Виноградарски регистар, а не поседују виноград треба да напишу изјаву у којој под пуном кривичном одговорношћу изјављују да немају виноград и пошаљу у Центар за виноградарство и винарство у Нишу. За све ближе информације произвођачима грозђа су на располагању институције: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, нека од шест најближих канцеларија Стручне организације за вођење Виноградарског регистра „Центра за виноградарство и винарство Ниш“ као и Пољопривредне саветодавне и стручне службе Републике Србије.

Саветодавац: Вида Евстратиев

НАПОМЕНА:

Обавештавамо пољопривредне произвођаче који желе да продају своје производе преко портала www.agropnuda могу се обратити саветодавцима ПССС Смедерево, лично или на телефон службе.

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 07. – 13.08.2017. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMINANTNE CENE							
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA	
Boranija-šarena(Spring bean-mottled)	200	250				200	120	120		130	80	120		140				130					
Brokoli (Broccoli)	300	250		120	200	200			140					200							200		
Dinja (Melon)	50	50	30	40	30	50	50	40	50	60	50	60	35					30	30	50	50	30	30
Karfiol (Cauliflower)	300	200			200	200	150	200						200					100		200		
Krastavac-slatni (Cucumber for salad)	60	60	40	40	50	50	50	30	40	50	40	50	40	70					70		50		70
Krompir (Potato)	70	60	40	35	40	40	40	40	45	50	40	50	30	60				30	30	40	40	40	30
Kupus (Cabbage)	60	50	20	25	30	40	40	30	35	40	40	45	45	40				40	40	40	40	40	40
Lubenica (Watermelon)	20	25	15	18		25	20	20	17	20	20	20	15	20				20		20	20	20	20
Luk beli (Garlic)	450	400	400	350	400	450	400	400	450	350	400	400	350	500				350	300	400	400	400	350
Luk-cmi (Onion)	80	60	60	35	60	40	40	50	60	40	50	40	40	60				30	40	60	60	40	40
Paprika-Babura (Pepper-babura)	70	70	60	60		60	60	60	60	60	60	60	50	100					60	60	60	60	60
Paprika-ostala (Pepper-other)	100	100	80		100				70	60										100	100		
Paprika-šijja (Pepper-shijja)	80	70	70	80	70	60	70	50	60	50	50	50		120				70	70	70	70	70	70
Paradajz (Tomato)	80	80	60	50	50	60	70	30	50	60	60	60	50					60	60	60	60	60	60
Pasulj-beli (Beans white)	400	350	250	270	300	350	260	250	280	270	280	260	260	350				300	300	350	350	350	350
Patlidžan (Eggplant)	80	60	100		60	130			250	40	40	65						40	40	60	60	60	60
Spanać (Spinach)	150	200												150				120		150	150	150	150
Tikvice (Zucchini)	50	40	30	30	50	50	30	40	35	50	50			30				25	50	50	50	50	50
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	80	60			50	50														50	50	50	50
Šargarepa (Carrot)	80	60	50	50	50	60	60	60	50	50	70	50		100				40	40	50	50	50	40

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 07.- 13.08.2017. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMINANTNE CENE							
	Beograd Kalenić	Beograd Skadrija	Čatak	Kragujevac	Kraljevo	Koznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA	
Banana (Banana)	150	120	100	130	120	140	100	100	130	130	100	130	130	100	100	90				100	100	100	100
Breskva (Peach)	100	80	80	60	80	70	60	80	70	50	80	70	60	100	100	50	50	50	50	80	80	80	50
Grožđe-belo ostale (Grapes-white other)	150	160		220		150	140	170	200	140	200	200	160	220									
Grožđe-crno ostale (Grapes-black other)	150	150	250		130	150	140	170	200	130	200	200	150	220	220			130	120	150	150		
Jabuka-Delišes zlatni (Apples-Golden Delicious)	200	150	130		130		120	120					150							120	120		
Jabuka-ostaia (Apples-other)	80	80	30	50	70	60	80	50	40	90	90	60	60	50	50	60	50	60	60	80	80	60	60
Kajsija (Apricot)	120	100			100	100	90	100		100		80								100	100		
Kruška (Pear)	100	100	70	90	100	70	100	100	120	100	100	100	90	200	200			80	100	100	100		
Kupina (Blackberry)	300	250	100	200	130	100	180	160	200	100	200	200	200	250	250			250	100	250	100	250	250
Limun (Lemon)	300	280		240	300	250	230	250	200	250	260	200	200	250	250			200	250	250	250		
Malina (Raspberry)	400	400	200		200	200	230	300		250	260		300					250		200		#N/A	
Nektarina (Nectarine)	100	80	70	80	70	90	80	60	40	100	120	70	90	90			40	60	80				
Orah (Walnut)	1200	1200	1000	500	1200	1200	1000	1500	900	800	1400	1000	900			800			1200	1200	1200		
Pomorandža (Orange)	220	200		150		160	200	200				150							200	200	200		
Šljiva (Plum)	60	80	40	80	60	60	100	45	60	40	60	60	60	120	120	60	40	60	60	60	60	60	60

